

Synemännens utlåtande.

avgiwet enligt bestämmelserna i kap. 10 av gällande vattenlag vid syneförrättning avseende företag för torrläggning av vatten-skadad mark tillhörande byarne Slättingebygd, Mögerås, Kollingsmåla, och Torskemåla uti Kristvalla och Bäckebo socknar av Kalmar län år 1924,

Mom. 1.

Förordnande.

Jämlikt Länsstyrelsens i Kalmar län resolution av den 14 juli 1922 förordnade undertecknad lantbruksingenjör att enligt gällande vattenlags bestämmelser handlägga syneförrättning för torrläggning av mark tillhörande 3/8 mantal n:r 1 Slättingebygd i Kristvalla socken av Norra Møre härad av Kalmar län.

Mom. 2.

Företagets ändamål, omfattning och läge.

Företaget avser torrläggning av förut delvis odlad mark och avser företaget höjning av markens alstringsförmåga. Den mark, som av företaget beröres omfattar 11,17 hektar odlad jord samt 15,18 hektar icke odlad mark. Torrläggningen skall ske genom sänkning av den s. k. Södersjön samt upptagande av dike i rågång mellan hemmansdelar i Slättingebygd. Företaget är beläget inom

det nederbördsområde som i K. K. den 13 april 1922 betecknats med nummer 76. Till läget i övrigt hänvisas till bifogade översiktskarta, bil. 7 till detta utlåtande.

Mom. 3.

Laga hinder.

Emot förrättningens handläggande eller företagets utförande har något laga hinder ej blivit anmält och ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Mom. 4.

Företagets beskaffenhet.

Synemännen anse företaget vara att hänföra till "vattenavledning", varom stadgas i 37-48 §§ 7 kap. vattenlagen.

Mom. 5.

Torrlägningsdjup m. m.

Sökanden hade till förrättningsmannen framställt det yrkandet att hans i företaget ingående mark måtte bliva skyddad från de årligen återkommande översvämningarna och önskade härjämte dikes upptagande till sine marker. Synemännen hava därför planlagt företaget så att högvattenytan genom företagets utförande beräknas bliva sänkt 0,5 meter. Enär något yrkande om torrläggning därutöver icke blivit framställt men protester väl blivit framställda mot nu föreslagna

åtgärder har ett förslag till djupare torrläggning icke kunnat av synemännen ifrågasättas.

Enär avloppet från sjön nedom den punkt där nu föreslagna grävningen börjar har efter föregången syneförrättning blivit uppgrävt varför synemännen icke kunnat finna skäl föreskriva fördjupning av dike å nedanförliggande mark enligt bestämmelserna i 3 § 7 kap. vattenlagen.

Mom. 6.

Fall, vattenmängd, dimensioner m. m.

Av hithörande profilritningar och planritning, på vilken senare markens höjdläge över avvägningens nollplan finnes utsatt, med blå siffror, framgå lutningsförhållandena m. m. Av profilritningarna framgår jämväl det bottenfall, som föreskrivits å de olika dikessträckorna, i det att bottenlinjens föreslagna höjdläge över förenämnda nollplan finnes angivet med röda siffror omedelbart under bottenlinjen. Sålunda har bottenlutningen utlagts med 1,5:1000 från påle II till påle C-50, 2,5:1000 från påle 0+60 till påle C+30, 1,5:1000 från påle C+30 till fullt djup erhålles i sjön samt 0,5:1000 å sträckan C-D.

Företagets vattensamlingsområde omfattar 39 kvadratkilometer. Beräknas avrinningen till 70 liter pr. sek. och

kvadratkilometer framrinna 2,73 kubikmeter pr. sek. Enligt vanliga beräkningsgrunder skulle denna vattenmängd vid en bottenlutning av $\frac{1}{1000}$, bottenbredd 5,0 meter, sidolutning 1:1,5, framrinna vid ett vattendjup av 0,7 meter, samt vid en bottenlutning av 2,5:1000 och bottenbredd av 1,7 meter vid ett vattendjup av 0,95 meter.

Avloppets föreskrivna djup under avvägningsspälarna finnas på profilritningarna angivna medelst på kant ställda siffror vid varje avvägd punkt, varjämte vid samma punkter den föreskrivna bottenlinjens höjdlägen finnas angivna med röda siffror.

Mom. 7.

Broar.

Företaget berör endast en bro belägen vid påle O+76. Denna bro skall på de dikandes bekostnad ombyggas i enlighet med förslaget bifogad ritning.

Önskar delägare på egen bekostnad bygga bro, stånde honom fritt, dock att bro skall så byggas att uppdämning av vattnet i diken ej får ske, varför bro eller trummöppning skall givas sådana dimensioner att de icke inkräkta på den fria dikessektionen.

Mom. 8.

Uppskattning av båtnaden.

Enligt bestämmelserna i 60 § 10 kap. vattenlagen hava synemännen för utrönande av värdet av den genom företagets utförande uppkommande båtnaden uppskattat marken såväl i dess skick före företaget som ock i det skick, vari den antages komma efter företagets fullbordan. Fördenskull har planritning upprättats efter nymätning av det vattenskadade området, varefter dettas höjdläge utränts genom avvägning, varjämte dess naturliga godhet och beskaffenhet undersökts. Som vattenskadad har den mark intagits, som innehaft ett höjdläge av högst 1,4 meter över medelvattenytan i sjön. Synemännen hava åsatt varje särskild ägofigur ett visst värde dels i dess nuvarande tillstånd som ock i det tillstånd vari marken väntas komma att befinna sig efter företagets fullbordan. De landvinningar som eventuellt kunna komma att uppstå äro av den beskaffenhet att de icke ansetts kunna påföras något förbättringsvärde.

Vid uppskattning av båtnaden hava synemännen i möjligaste mån beaktat alla de omständigheter, som ansetts kunna inverka på båtnadsbeloppets storlek. I övrigt hänvisa synemännen till den upprättade värderingslängden, vilken bilägs protokollet som bil. E. samt till gradkurva bifogad värderings-

längden.

Av den beräknade värdeökningen belöper sig på sökanden och dem som sig med honom förenat 54,283 procent och föreligger således jämlikt 54 § 7 kap. vattenlagen tvångsdelaktighet för återstående delägare i företaget.

Mom. 9.

Ersättningar.

Såvitt vederbörande jordägare ej annorledes bestämma stadga syne-
männen med stöd av 5 § 7 kap., 64 § 10 kap. och 49 § 9 kap. vatten-
lagen dels att ersättning för jord som åtgår till utvidgande av
diket skall utgå i överensstämmelse med den upprättade jordersätt-
ningslängden, vilken bilagts protokollet under bil. H, dels ock
att ersättning för jord som åtgår till jordupplag skall ersättas
efter jordens fulla värde efter företaget sådant detta värde är
upptaget i värderingslängden. De belopp, som skola utgå som ersätt-
ning för jordupplag skola efter uppmätning och sedan företaget
blivit fullbordat men innan jordvallarna blivit borttagna uträk-
nas av tvenne ojäviga män eller om någon delägare det fordrar
av statens inom distriktet tjänstgörande lantbruksingenjör. I
öfrigt hänvisas till förenämnda 5 § 7 kap. vattenlagen. Dessa
ersättningsbelopp skola gäldas av delägarna efter samma grunder,

som gälla för fördelning av kostnaderna för dikningsarbetets utförande. Ersättning för jordupplag medför dock ej dikningsföretagets äganderätt till jorden utan utgör ersättningsbeloppet endast ersättning för det intrång som jordägaren lider genom jordvallarnas uppläggande å hans mark. Borttager jordägaren själv jordvallarna äger han sålunda sedan bruke jorden, men är skyldig att vid rensningar ånyo tåla jordvallars uppläggande.

Beträffande ersättning för försvårad överkörse

Äre bestämmelser givna i mom. 7 ovan.

Skulle genom företagets utförande skada eller intrång vilket synemännen ej förutsett, vållas någon, äger denne att inom fem år, räknat från i detta utlåtande angivna eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden för företagets fullbordan till Söderbygdens vattendomstol ingiva sina ersättningsanspråk. Härutinnan hänvisa synemännen till stadgandet i 57 § 7 kap. vattenlagen.

Mom. 10.

Framtida underhållet.

Beträffande framtida underhållet hänvisa synemännen till bestämmelserna i 34 § 7 kap. vattenlagen. Kostnaderna för

underhållet skola fördelas enligt samma grunder som gälla för deltagande i kostnaderna för arbetenas utförande med undantag för att bestämmelserna i 27 § 7 kap. vattenlagen icke i detta fall skola lända till efterrättelse. Rensningar skola verkställas, så snart detta visar sig vara av nöden och någon delägare styrker behovet av rensnings vidtagande. All dämning av diken vare förbjuden såvida den ej sker i samband med rensning, och dämmande hinder, av vad slag de vara må, skola avlägnas i den ordning som angående rensning blivit bestämt.

Mom. 11.

Arbetsplan och arbetstid m. m.

Med stöd av 62 § 10 kap. vattenlagen bestämma synemännen

att företaget skall benämnas "Söderejöns sänkning av år 1924";

att arbetena må taga sin början omedelbart sedan denna förrätt-
ning vunnit laga kraft samt anmälan om styrelseval gjorts
hos Länsstyrelsen i Kalmar län;

att arbetet skall vara fullbordat inom fem år från den dag denna
förrättning vunnit laga kraft, delägarna obetaget att bringa
företaget till fullborden dessförinnan. Beträffande möjlig-
heterna och sättet för utsättande av ny tid för företags
fullbordan hänvisa synemännen till stadgandet i 58 § 7 kap.

vattenlagen;

att företaget skall utföras i full överensstämmelse med upprättade plan- och profilritningar dock med de ändringar som kunna komma att föreskrivas av vederbörande myndighet;

att de ur avloppen uppkastade jordmassorna skola uppläggas till ungefärlig lika storlek och godhet på ömse sidor om avloppen och ej läggas närmare dikeskanterna än 0,6 meter samt ej gives brantare lutning mot diket än 1:1;

att bankarna skola omedelbart efter uppkastandet genomgrävas på för ytvattnets fria avrinnande lämpliga ställen, t. ex. vid i avloppen inmynnande tegdiken eller svackor i marken, dock på minst var 50 meter;

att å profilritningen angivet höjdläge i förhållande till antaget horisontalplan samt fastställda slänter skola gälla framför i grävningslista och å profilritningen angivna djupsiffror och dagbredder;

att avsyning av arbetena skall, om någon delägare i företaget det fordrar, verkställas av statens lantbruksingenjör;

att de fixpunkter, till ledning vid arbetenas utförande och framtida rensningar, som inhuggits på följande ställen: vid påle 1, kors i jordfast sten, söder om diket, belägen

på höjden 6,00, vid påle 2, 20 meter norr om pålen vid sjökanten
belägen på höjden 4,99 samt vid påle 5+90 kors i Jordfast sten
väster om dikeb, belägen på höjden 5,20 icke få rubbas;

att allt gemensamt arbete skall utföras å entreprenad, och skola
delägare antingen efter utlysande av arbetet å entreprenad-
auktion eller infordrande av skriftliga anbud, bortlämna ar-
betet, så vitt ej överenskommelse träffas om utförandet på
annat sätt.

Mom. 12.

Styrelse för företaget m. m.

På grund av bestämmelserna i 61 § 7 kap. och 72 § 10 kap. vatten-
lagen uppdraga synemännen åt lantbrukaren Anders Karlsson som
ägare till 1/8 mtl. nr 1⁵ Slättingebygd att i föreskriven ord-
ning utfärda kallelser till sammanträde för val av styrelse för
företaget. Kallelse till sammanträde skall enligt 64 § 7 kap.
vattenlagen antingen skriftligen delgivas samtliga delägare i
företaget minst en vecka före sammanträdet eller ock minst fjor-
ton dagar därförut kungöras i Kristvalla och Bäckebo socknars
kyrkor samt minst en av ortens tidningar. Beträffande sammanträdet
skall i tillämpliga delar gälla föreskrifterna i 22 § 3 kap. vat-
tenlagen. Anmälan om styrelsens sammansättning skall ingivas till

Länsstyrelsen i Kalmar län. Beträffande rösträtt hänvisas till 64 § 7 kap. vattenlagen enligt vilken delägare äger rösträtt efter det andelstal som jämlikt 23-26 §§ och 29 § 7 kap. vattenlagen är avgörande för hans skyldighet att taga del i kostnaden för företaget.

Synemännen hänvisa i övrigt till bestämmelserna i 13, 15, 17-21 och 23-25 §§ 3 kap. vattenlagen varvid är att beakta de särskilda stadganden som givas i 63 och 65 §§ 7 kap. vattenlagen.

Synemännen uppdraga åt lantbrukaren Anders Karlsson att som ägare till $1/8$ mtl. nr 1⁵ Slättingebygd mottaga och förvara till förrättningen hörande kartor och handlingar och skola dessa kartor och handlingar förveras å nyssnämnda fastighet.

Mom. 13.

Företagets förhållande till allmänna intressen, samt underställning av utlåtandet.

Jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 42, 43 och 45 §§ vattenlagen hava avskrifter av ansökningshandlingarna jämte nödiga upplysningar angående företaget blivit översända till Kungl.

Kammarkollegium och Kungl. Lantbruksstyrelsen, och hava med anledning härav skrivelser till förrättningsmannen inkommit,

dels från Kungl. Kammarkollegium, vari meddelades, att kollegium ej för närvarande funnit nödigt att föra talan för bevakande av de allmänna intressen, som kunna av företaget beröras, och dels från fiskerintendenten i södra distriktet, vari fiskerintendenten meddelar, att han icke anser att genom företaget fiskerinäring av betydelse kan lida väsentligt förfång. De nämnda skrivelserna hava bilagts förrättningshandlingarna.

Då det nu ifrågavarande företaget avser sjösänkning skall detta utlåtande i sin helhet underställas Söderbygdens vattendomstols prövning, på sätt 7 kap. 45 § vattenlagen stadgar.

Mom. 14.

Kostnadernas fördelning.

Med hänsyn till bestämmelserna i 24 § 7 kap. vattenlagen har beräkning blivit verkställd huruvida uppdelning i avdelningar skall göras. Det har härvid visat sig, att dylik uppdelning ej bör ske, utan bör delägare i dikningssamfälligheten taga del i kostnaden för samfällighetens torrläggning på sätt 7 kap. 23 § vattenlagen stadgar.

Kostnadsfördelningslängd upptagande varje delägarers andel i kostnaderna för företagets utförande är upprättad och bifogas detta utlåtande som bil. 2.

Delägare i företaget som ej sökt förrättningen vare dock jämlikt 27 § 7 kap. vattenlagen icke pliktig vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet av den

båtnad hans mark därigenom beredes.

Kostnaderna för denna förrättning skola

jämlikt 30, 79-80 §§ 10 kap. vattenlagen förskjutas av sökandena och fördelas mellan delägarna i företaget enligt enahanda grunder som gälla för fördelningen av kostnader för själva företaget, dock utan sådan begränsning, som omförmäles i 27-28 §§ 7 kap. vattenlagen. I ovan intagna kostnadsfördelningslängd har jämväl kostnaden för förrättningen blivit fördelad.

Mom. 15.

Besvärshänvisning.

Missnöje med detta utlåtande eller med förrättningen i övrigt kan anföras genom ingivande av besvärsskrivelse i tre exemplar till Söderbygdens vattendomstol, Stockholm, inom sextio dagar från denna dag räknat. I besvären skola fullständigt upptagas alla klagandens påståenden och skälen härtill, och skola till besvären fogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringsökandet. I övrigt hänvisas till 85 § II kap. vattenlagen.

Slättingebygd den 1 aug. 1924

På tjänstens vägnar

Ernst Jonzon

Statens lantbruksingenjör

Biträdande gode män:

G. P. Carlsson

Joh. Jansson

Registernummer	Litera å kartan	Hemmansal	By och jordägare	Sökande och med dem tillställda	Areal			Markens uppskattade värde	
					Åker	Äng och odlingsmark	Annan mark	Nuvarande värde Kronor	Blivande värde Kronor
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
15	Aa	1/8	<u>Slättbygd</u>						
			<u>Onders Karlsson</u> söka		2.76	2.12.5		186.13	890.58
13	Ab	1/4	<u>Slättbygd</u>						
			<u>Onders Karlsson</u> söka		1.81	1.25		510.15	972.80
18	B	1/15	<u>Slättbygd</u>						
			<u>Herman Karlsson</u> söka		3.15	0.71.5		362.15	1 014.40
34	C	1/4	<u>Slättbygd</u>						
			<u>Viktor Hakansson</u> söka		2.30	1.11.5		428.25	1 019.85
21	D	3/4	<u>Slättbygd</u>						
			<u>J. d. färdvaktant.</u>						
			<u>an. H. E. Hestham</u> ej söka			5.87		502.22	1 814.20
12	E	1/4	<u>Höjens</u>						
			<u>Olelius Karlsson</u> ej söka			1.29.5		45.30	128.12
13	F	1/8	<u>Nottingemåla</u>						
			<u>Hugo Jonsson</u> ej söka		1.15	2.16	0.19	445.55	1 058.50
12	G	1/8	<u>Torskemåla</u>						
			<u>Henrik Nilsson</u> ej söka			0.65	2.25	3.25	26.-
15	H	1/16	<u>Torskemåla</u>						
			<u>Olyot Andersson</u> ej söka				0.30		
			<u>Summa</u>		11.17	15.18	2.74	2 483.-	6 924.45

Förbättrings- värde	Andel i kostnaden för syneförrätt- ningen m. m.		Beräknad andel i kostnaden för företagets avdelningar, sträckan							Summa delaktighet i företaget	
Kronor	%	Kronor								Kronor	%
12	13	14	15	16	17	18	19	20		21	22
704.45	15.861	115.21								729.61	15.861
462.65	10.417	75.66								479.18	10.417
652.25	14.685	106.66								675.51	14.685
591.60	13.326	96.75								612.72	13.326
1 311.98	29.539	214.56								1 358.79	29.539
82.82	1.865	13.55								85.79	1.865
612.95	13.801	100.24								634.85	13.801
22.75	0.512	3.72								23.55	0.512
4 441.45	100.-	726.35								4 600.-	100.-

Slättbygd den 1 aug. 1924
 Jouten Jonsson
 Statens landbruksingenjör.
 Biträdnad och godkänn.
 N. P. Carlsson
 Joh. Jansson